

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 17. Num accusatus absolutus, vel condemnatus denuo de eodem delicto accusari possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

Questio 17. Num accusatus absolutus, vel condemnatus denuo de eodem delicto accusari possit?

Resp. Accusatio criminalis legitime instituta, de eodem crimine, à quo quis semel absolutus vel condemnatus fuit, regulariter reiterari nequit; ita quoad substantiam, juxta *L. 6. h. t. L. licet. ff. nauis. caup. & L. 4. ff. de poenit. Clar. §. fin. q. 17. n. 1. Covar. L. 2. var. c. 10. Fatim. pr. crim. q. 1. n. 51. Pirh. h. t. n. 24. Lauterb. in ff. h. t. §. 10. Marant. spec. aur. p. 6. Barbos. in cit. c. 6. n. 2, citatis plurimis; quia de eodem delicto hominis sapius quærri non debet *cit. l. licet.* cum aliàs rei legitime absoluti innocentia nunquam tuta esse possit. Ad hæc semper accusare iteratò volenti, obstat exceptio rei judicatæ; quin & cum accusatio criminalis respiciat publicum interesse, adeoque competit collectivè omnibus constituentibus reipublicam; ita facta ab uno torum jus omnium deducitur in iudicium, à quo per sententiam absoluturam superatur accusatio. Unde hæc iteratò in iudicium deducit præjudicatur reip. & omnibus eam constituentibus. Donell. in *L. 63. de re judicata.* Hæc responsio variis clausulis limitata, quoad singulas dilata-*

2. Dixi primo: *actio criminalis seu criminaliter instituta ad vindictam publicam.* Contrarium siquidem est, de accusatione civili seu tendente ad privatam solum interesse, v. g. ad injuriam vel damna refarcienda, dum eâ factâ & vi illius condemnato reo, locus adhuc est actioni & accusationi criminali ad vindictam seu pœnam (intellige tam ab injuriato, quam tertio aliquo) Marant. *l. c. n. 89.* cit. aliis Pirh. *h. t. n. 26.* Wiestn. *h. t. juxta l. 1. c. quando civiliter alit. prejud. crim.* Nisi tamen accusatus civiliter fuerit absolutus, quia delictum vel commissum non est; vel commissum non est probatum; tunc enim nec criminaliter, nec civiliter accusari potest, quia competit accusato exceptio rei judicatæ *cit. l. 9. juncta gl. v. ab alio.* Abb. in *c. de his. Felin. ibid. n. 8.* Marant. Pirh. *LL. cit.* quia, si crimen commissum non esse plenè probatum est, absolutus ab eo, à nullo amplius accusari potest; quia tum respectu omnium commissum non est.

3. Dixi secundo: *de eodem crimine;* quia absolutus ab uno crimine de alio etiam orto ex eodem facto accusari potest, ut constat *Ex L. 9. c. qui de crimine. & ibi Brunnem. n. 6.*

4. Dixi tertio: *accusatio legitime instituta;* qualis, quia non est instituta ab eo, qui legitimus accusator non est, v. g. ab inimico, utpote qui ob inimicitiam, quæ finita accusatione remanere censetur, ab accusando repellitur, saltem jure canonico, potest ab alio, qui talis non est, reiterari accusatio juxta jus canonicum; juxta jus verò civile, quo non repelluntur inimici ab accusando, potest etiam à priore accusatore, qui in priore accusatione remansit inimicus, accusatio reiterari. Marant. *L. c. n. 53.* uti etiam reiterari potest, saltem ab alio, si libellus à primo ineptè conceptus fuit, cum in his casibus, repulso accusatore, reus non à crimine, sed solum ab observatione iudicii absolutus fuerit. Pirh. *h. t. n. 25.* citatis Covar. *L. 2. resol. c. 10. n. 1.* Abb. Felin. item Wiestn. *n. 50.* Reiffenst. *n. 44.* juxta *L. 3. ff. h. t. can. 14. caus. 3. q. 1.* juncta Gloss. *ibidem V. abolitione.* Idem est, dum prior accusatio instituta non fideliter, accusatore nimirum prævaricante aut colludente cum accusato, dum nimirum quis assumeret personam accusatoris, addu-

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

cèretque probationes falsas, vel infirmas, ob quas accusatus absolutus cum clausulâ, ne ab illo amplius accusetur; in hoc siquidem casu commissæ prævaricationis & collusionis, & per eam latæ sententiæ absolutoriæ, potest reiterari accusatio ab alio, qui doceret de prævaricatione & collusione, aut saltem iudicia ejus sufficientia afferret; qualia sunt inter alia, si accusator conversatur cum accusato; si post litem contestatam neque accusator, neque accusatus comparet in termino à iudice statuto, uti ex Abb. in *c. de his. col. fin.* ait Marant. *l. c. n. 51.* atque ita juxta *cap. fin. de collus. deteg. l. 3. §. 1. ff. de prevar. L. si quis homicidii c. h. t.* Docent Abb. in *c. de his. h. t. n. 8.* Covar. *l. c. limit. 1.* Clar. *cit. §. fin. q. 57. n. 5.* Reiffenst. *n. 42.* Wiestn. *n. 50.* ex ea etiam ratione, quòd dolus primi accusatoris, obstat non debeat secundo, pro quo accusare volente est favor publicus, ne delicta maneant occulta.

5. Dixi quartò: *absolutus per sententiam* (intelligè absolutoriam definitivè à crimine) nam primò, si, dum actum criminaliter, reus absolutus fuit per viam exceptionis quam reus in iudicio proponit, non, ut non puniatur, sed ad hoc, ut testis, vel accusator repellatur à testificando vel accusando, casu quo absolvatur accusatus, potest is denuo accusari. Wiestn. *l. c. Reiffenst. n. 46.* Marant. *l. c. n. 85.* citatis Bald. in *l. ubi falsi. c. de falsis. Felin. in c. de suis. h. t. v. 3.* Idem dicit de condemnato viâ exceptionis, si ei non irrogetur pœna ordinaria per legem inducta, sed mitior: quia tum, cum delictum non fuit sufficienter punitum, agi possit denuo, ut puniatur pœna ordinaria; adeoque contrarium dicens, dum quandoque irrogari pœna ordinaria solet per viam exceptionis, & sic irrogata est. Secundò dum actum est de crimine per viam denunciationis evangelicæ, potest iterum inquiri, & delinquens accusari ad pœnam ordinariam, cum per hanc viam agatur tantum, ut delinquens emenderetur, non ut puniatur. Covar. *l. c. Abb. in c. de his. h. t. n. 5.* Felin. *n. 3.* & 4. Marant. *l. c.* Secus tamen est, si iudex processit ordinariè, imponendo pœnam legitimam, idem dicunt Covar. *l. c. limit. 8.* & alii, dum actum de crimine via inquisitionis; quorum tamen utrumque negari rectius à Claro *cit. q. 57. n. 8.* Decian. *tract. crim. l. 3. c. 30. n. 5.* & 6. ait Wiestn. *l. c.* propter praxin contrariam, & quod tam inquisitio, quam denuntiatio ad vindictam proposita succedant loco accusationis. Tertio & principaliter, dum reus liberatus seu absolutus est per viam transactionis; nam si transactio accusatorem inter & accusatum invalida fuit, potest reus tam à primo accusatore, quam ab alio rursus accusari; tamen si accusatio institui nequeat amplius ab eo, cum quo transactum, potest tamen ab alio fieri institutio novo processu, utpote cui prior accusatio præjudicata non potuit. Abb. in *c. de his. h. t. n. 3.* Felin. *n. 3. limit. 2.* Covar. *l. c. n. 5.* Marant. *l. c. n. 55.* Pirh. *n. 25. limit. 5.* Clar. *§. fin. q. 57. n. 6.* Wiestn. *n. 52.* Unde eum multò magis possit iudex non obstante transactione inquirere in casibus, in quibus transactio fieri non poterat in præjudicium fisci, ut Marant. *l. c.* non tamen potest tertius ille accusator prodere illum, & cœptam instantiam prioris iudicii prosequi, aut iudex inquirens ex eo condemnare, cum vi transactionis validæ seu factæ in iis, in quibus fieri permessa, processus prior sit & maneat extinctus quoad omnes; ita ut juxta dicta opus sit novo processu, secus se res habet si transactio facta fuerit in non-permissis à jure, in quibus tam accusator novus quam iudex potest prosequi

processum eundem. Marant. *l. c.* dicens hunc esse effectum transactionis in criminalibus, nimirum in casibus permisis, impedire prosecutionem ejusdem processus, non verò alium initiari ad inquisitionem iudicis, vel ad instantiam tertii accusatoris & exclusionem transigentis; citatis pro hoc Bart. in *l. transigere c. de transact. col. 1. in fin. Alex. ibidem & abb. in c. de his. h. r. col. fin.* idemque dicens, ex mente tamen potiùs alterius, de casu, quo Princeps accusante offenso, & accusatione pendente generale indultum fecit de omnibus delictis, nimirum parte offensa concordata, ut tunc non obstanterali indulto iudex ex officio prosequi possit. Porro prædicta procedere quoque de transactione circa privata delicta, tradit idem n. 57. & 58. sic in specie: si passus injuriam in suam personam ante vel post accusationem remittat ei injuriam, non quidem ipse offensus, sed offensus consanguineus, possit adhuc accusare offendentem ex ea etiam speciali ratione: quòd injuria facta uni, censetur facta omnibus de ejus cognatione, juxta *L. lex Cornel. ff. de injur. & ibi Barth. col. 2. in pr.* Verùm de hoc postremo vide eundem pluribus, & dicenda à nobis paulo post.

6. Dixi quintò: in eodem foro; nam primò accusatum à seipso, & absolutum à sacerdote receptà & expletà salutari pœnitentià, nil verat denuo accusari ab alio & puniri in foro externo; quia in foro conscientie facta accusatio & punitio non est ad vindictam & reipublice per crimen lætæ satisfactionem, sed ad reconciliationem cum DEO per peccatum offenso; Unde, cum hæc accusationes & pœnæ tendant ad diversos fines & effectus, una per aliam non tollitur, idque etsi à sacerdote facta absolutio esset publica; ita ex communi & certa praxi, *Glof. in cit. c. de his. v. replicari. Abb. ibid. n. 3. Covar. l. c. n. 3. Clar. l. c. n. 10. Marant. l. c. n. 87. Pirh. h. r. n. 27.* sic quoque per susceptionem baptismi tollitur peccatum, omnisque pœna temporalis infligenda à Deo, non tamen per hoc impeditur, quo minus baptizatus accusari in foro externo possit de crimine ante baptismum commisso, & delu- per condignè puniri. *Abb. l. c. n. 5. Covar. Pirh. h. r. citatis. Lauterb. ad ff. h. r. §. 12. contra Felin. in cit. c. de his n. 8. & alios quosdam.* Huc etiam referendum, quod tradit Marant. *l. c. n. 88.* nimirum quòd, dum offensus in foro animæ remisit sibi illatam injuriam, possit adhuc accusare offensorem suum etiam criminaliter, sive in ordine ad pœnam legitimam & vindictam publicam, eò quòd censetur solum odium & rancorem, & non jus accusandi remittere. Secundò, cum plura crimina sint fori mixti, ut adulterium, usura, sacrilegium, magia, de uno eorum accusatus & punitus vel absolutus in foro Ecclesiastico, potest de eodem accusari denuò in foro sæculari & à iudice sæculari puniri. *arg. c. felicitis §. per hoc quoque. de pœnis in 6. Covar. cit. c. 10. n. 6. limit. 11. Abb. in c. tua. de procur. Felin. in c. de his col. fin. Bald. in l. placet. c. de SS. Eccl. Marant. l. c. n. 97. Pirh. l. c. limit. 8. Reiffenst. h. r. n. 48.* cum communi usu recepta; ex ea ratione: quòd cum jurisdictio Ecclesiastica & sæcularis sint procul distinctæ & separatæ, sententia lata vi unius in uno foro, non possit impedire ferendam vi alterius in alio foro, pariendo exceptionem rei judicatae; adeoque nec pœna spiritalis inflicta in foro Ecclesiastico pœnam temporalem infligendam in foro sæculari, & è converso; quod ipsum tamen imitant *Clar. cit. q. 57. n. ult. Jo-And. in cit. c. felicitis. Covar. perh. Reiffenst. ita ut saltem procedat,*

si pœna inflicta in uno foro fuit insufficientis & improporcionata delicto, vel pœna tantum medicinalis, v. g. excommunicatio. Sic quoque duplici pœna puniri potest reus à diversis iudicibus, utroque competente, dum nimirum pro eodem delicto citatus ab utroque, respectu utriusque fuit contumax eorum neutro comparando, potest ab utroque puniri pœna contumaciæ; in quo tamen casu non punitur duplici pœna pro eodem delicto, quia revera sunt duo delicta, nempe duæ contumaciæ, cum sint duo contemptus duorum iudicum, quorum unusquisque punit contemptum sibi irrogatum. Unde etiam dici nequit puniri bis pro eodem delicto. Ita Marant. n. 98. cum Bart. in *L. sepulchri. ff. de sepul. viol. & Abb. in L. quamvis ff. de in jus. voc.* De cætero dum præter has exceptiones seu limitationes responsionis principalis AA. addunt & hanc, quod iteratò quis accusari possit, dum secundus accusator suam suorumque injuriam prosequitur, modò doceat, se accusationem jam ab alio factam ignorasse, juxta *l. 7. §. 2. de accus. idipsum sic intelligendum videtur, si prima quoque accusatio facta de crimine publico ab aliquo, cujus offensam privatam non concernebat; nam nil verat, ut constat ex dictis, fieri accusationem à secundo, etiam si scivisset accusationem primam ab alio saltem principaliter quoque offenso factam sive criminaliter, sive civiliter. Sic consanguineus potest accusare pro injuria consanguinei, qui jam accusaverat, non quidem civiliter, sed criminaliter; accusare enim civiliter tantum potest consanguineus pro consanguineo; nisi offensum habeat in sua potestate, ut pater filium, maritus uxorem, cum tunc accusando vindicet propriam injuriam, & nomine proprio agat, adeoque pro libitu suo accusare potest, tam civiliter quam criminaliter, quod non possunt alii consanguinei collaterales, v. g. fratres, utpote quorum uno offenso, non dicitur propriè & alter offensus, sed solum dolens de injuria fratris & præterdens interesse aliquod affectionis, ut Alex. in *l. si finit. ff. de damno infecto.* Ita Marant. *cit. n. 60. juncto n. 61.**

Quæst. 18. Qui sint effectus accusationis, seu quas obligationes, favores, vel odia causet, respectu iudicis, accusatoris, accusati?

1. **R**esp. ad primum. Effectus accusationis respectu iudicis, est obligatio, qua ille facta accusatione tenetur inchoare processum captando informationem super persona accusatoris & accusati aliisque, citando reum, quin etiam ante citationem incarcerando illum custodiæ causâ, ubi necesse est, v. g. ne is testes tubonet, impediatur, terreat, vel ne fugiat, dum de fuga suspectus est; modò delictum sit grave, adsintque sufficientia indicia, & semiplena probatio commissi delicti. *Clar. §. fin. q. 28. n. 2. Passerin. tribun. regul. q. 20.* quos refert, *Reiffenst. h. r. n. 327.* effectus quoque accusationis respectu iudicis & quidem principalis est obligatio, quâ obligatur iudex reo legitime convicto seu probato crimine procedere ad ferendam sententiam de infligenda pœna ordinaria quidem & certa, si talis jure statuta est, aut aliàs alia extraordinaria arbitraria condignè. *Pirh. h. r. n. 37.* cum *Hofstiensis in summa h. r. n. 12.* & *Zoëfio in comment. h. r. n. 9.* si enim ad hæc tenetur iudex facta sibi denunciatione delicti, de qua loquuntur citati AA. multò magis tenebitur ad ea, facta sibi accusatione, utpote fortius urgente inchoa-